

2026-01-29
KN2026/00180

Klimat- och näringslivsdepartementet

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

Uppdrag till Energimarknadsinspektionen att utreda frågor som rör utfallet av regleringen av elnätsavgifter

Regeringens beslut

Regeringen ger Energimarknadsinspektionen i uppdrag att utreda frågor som rör utfallet av den nuvarande regleringen av elnätsavgifter.

Energimarknadsinspektionen ska utreda och redovisa följande frågor.

1. Hur elnätsföretagen finansierar sina investeringar i elnäten. I denna del ingår att redovisa uppdelningen mellan extern och intern finansiering, och vilken ränta som elnätsföretagen har för lånen för sina investeringar.
2. Hur stora elnätsföretagens investeringar har varit från 2012 och framåt, uppdelade i re- och nyinvesteringar. I denna del ingår att redovisa de investeringar som elnätsföretagen har uppgivit när de rapporterat in uppgifter inför beslut om intäktsramar och faktiska investeringar som elnätsföretagen sedan har gjort under den aktuella tillsynsperioden.
3. Kvantiteten av nya ledningar och anläggningar som har tillkommit i det svenska elnätet från 2012 och framåt. I denna del ingår att redovisa tillgängliga indikatorer för hur kapaciteten i det svenska elnätet har utvecklats. Det ingår även att redovisa antalet nya kunder som anslutits till elnätet från 2012 och framåt.
4. Utifrån elnätsföretagens resultatredovisning belysa hur stor andel som koncernbidrag, kostnader för internlån eller utdelning till ägarna

utgör i förhållande till nettoomsättningen. Vidare ska en analys göras av rörelseresultatet före och efter finansiella poster (EBIT och EBITA) och i förhållande till den avkastning som beräknats vid slutliga beslut om intäktsramar samt i jämförelse med andra börsnoterade företag.

5. Analysera hur avskrivningar (skattemässiga och bokföringsmässiga), uppskjuten skatt, interntlån och koncernbidrag påverkar bolagens intäkter och rörelseresultat och skillnader i intäktsreglering, redovisningsregler och skatteregler. Vid uppdragets genomförande ska Energimarknadsinspektionen inhämta synpunkter från Skatteverket och Bokföringsnämnden.
6. Redovisa hur kostnadsutvecklingen för elnätsavgifterna har varit för hushållen och företagen i Sverige sedan 2005 och framåt, jämfört med våra grannländer.

Energimarknadsinspektionen får även i uppdrag att tydligt redovisa och offentliggöra uppgifter om elnätsföretagens höjningar av elnätsavgifterna över tid. I detta uppdrag ingår även att redovisa vilka elnätsföretag som har anmärkningsvärt höga interna lånekostnader och höga vinster i verksamheten eller stora utdelningar till ägarna på nivåer som avviker från relevanta delar av den konkurrensutsatta delen av energibranschen. Energimarknadsinspektionen ska också redovisa för elnätsföretagen relevanta nyckeltal som speglar deras lönsamhet, som till exempel soliditet och avkastning

Energimarknadsinspektionen ska senast den 16 juni 2026 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Sverige är uppdelat i olika nätkoncessionsområden. Ett elnätsföretag har monopol på nätverksamheten inom ett utpekat område. Elnätsföretaget ansvarar för drift, underhåll och utveckling av elnäten inom området. Med hänsyn till att det är fråga om monopolverksamhet finns det en intäktsreglering som reglerar de högsta sammanlagda elnätsavgifter som elnätsföretaget får fakturera kunderna. Det är därför av stor vikt att intäktsregleringen är ändamålsenlig så att nätföretagen har möjlighet att

upprätta och bygga ut elnäten samtidigt som kunderna skyddas från oskäligen eller omotiverat höga avgifter.

Sedan 2012 har en förhandsreglering tillämpats vid fastställandet av elnätsavgifterna. Förhandsregleringen innebär att Energimarknadsinspektionen fastställer en intäktsram som anger ett högsta belopp som ett elnätsföretag som mest får fakturera sitt kundkollektiv under den kommande fyraårsperioden.

Sedan införandet av förhandsregleringen har det skett höjningar av elnätsavgifterna som varit klart högre än konsumentprisindex. Höjningarna av elnätsavgifterna har även intensifierats den senaste tiden mot bakgrund av att Energimarknadsinspektionen har beslutat om kraftigt höjda intäktsramar för innevarande tillsynsperiod, åren 2024–2027.

De kraftigt höjda elnätsavgifterna väcker frågor om elnätsföretagen har höjt elnätsavgifterna mer än vad som krävs för att driva verksamheten. Syftet med regleringen är att elnätsföretagen ska få ersättning för de investeringar som elnätsföretagen har gjort, för driften av verksamheten och för de nya investeringar som elnätsföretagen gör under tillsynsperioden. Syftet med regleringen är inte att elnätsföretagen i förtid ska ta in kapital från kundkollektivet för framtida investeringar som kommer att ske efter den innevarande tillsynsperioden. Syftet är inte heller att elnätsföretagen ska berika sina ägare med inkomster som de inte behöver för att driva sin verksamhet.

För att regeringen ska få ett bättre underlag för att i framtiden säkerställa att Sveriges elkunder inte debiteras oskäligen höga elnätsavgifter ger regeringen Energimarknadsinspektionen i uppdrag att utreda frågorna som framgår ovan under rubriken Regeringens beslut.

På regeringens vägnar

Ebba Busch

Jan-Olof Lundgren

Kopia till

Finansdepartementet/BA, OFA och SKA
Bokföringsnämnden
Skatteverket